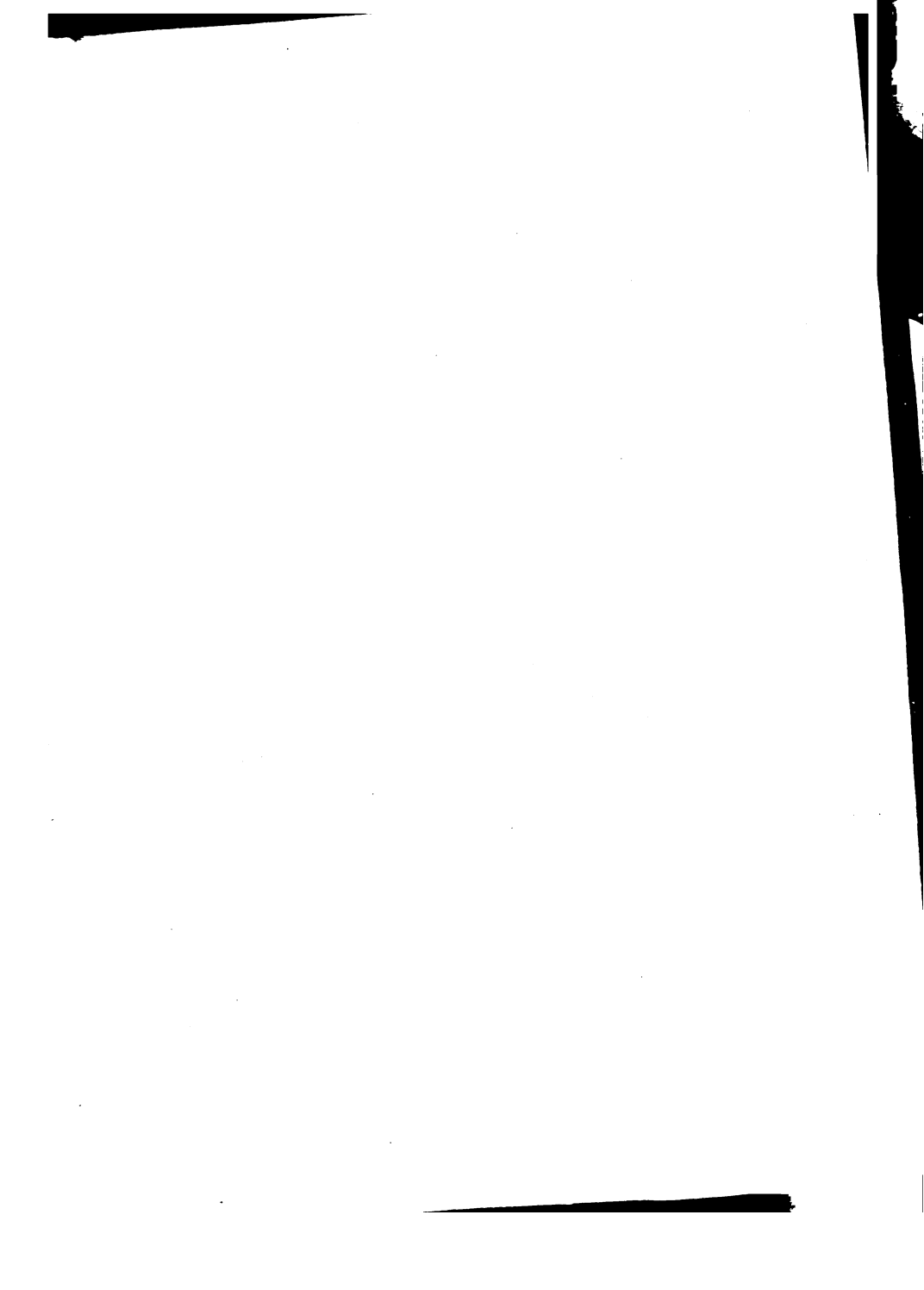

Gizli İlganlar

کیرلی فغانر

مجموعہ اشعار

فی ۱ فرانس

مصر

مطبعة اتحاد

۱۹۰۶

— افاده طابع —

« کیزی فغانلر » بر حریت قربانینک در . انسانلرک استبدادی هرکه زخمی خورد البته فغانی دارد
 حکمی طایباق ایسته منر . ایستر ، که بر حائله نك باباسنی ،
 بر ملتک اذکیاسنی ، فضلاسنی منغایه یوارلاسنی ، محبسه
 یوارلاسنی ، سزاره یووارلاسنی ده برانین . برفغان چیقماسنی ،
 دوراستبداد ، دور تراکم افغان در . یتیملرک ، اوکسوزلرک ،
 پرانسه بندلرک فغان مظلومیتلری ضبط و ضبط اولونا اولونا
 چلیکه ، یالین قلیجه ، سرتیز حنجره ، جهنم قلب بومبهره تحویل
 اولنور . ایشته اوزمان ، متردد و بی قرار (هامله ت) لرک
 آغزندن بیله

Ma douleur changerait la couleur de l'offrande :
 C'est du sang, non des pleurs, qu'il faut que je répande !
 قول فعل عقی ، صاعقه لره ترافق ایدن رعدلرکی ، بوشانیر ،
 قاره طوبراقلر آلتنده قاره طوبراق اولان بعض امواتک
 سزارندن زنده لر فیشقییر ، اموات ذی حیاتی احیای لایموته
 قلب ایدره . [کیزی فغانلر] ک صاحبی بویله بر سزاره لایق و صاحب
 اولولردن در . کیزی فغانلری ، اون سنه اول کندی آلیله بزه تودیع
 و اهتام نشربنی بیه بزه ترک ایتمش دی . شیمدی ، [مطبعه اجتهاد] ،
 [کیزی فغانلر] ی ، خطاب ایبدلدیکی ملته تسلیم ایله امانت
 حرمت و وفا وظیفه سنی ایفایتمش اولیور .

۲۶ مایس ۱۹۰۶ . مهر القاهره

دكتور عبدالله جودت

هر دقیقه‌سی وطنک بر فلاکتته آغلامقوله
 کچمش اولان حیوانک متقرب ختام ایکن سوبلدیکک
 سوزلر ابدی خاطر انشاعدر.

(حکومت) نامی آئینده اجرای رزالت ایدن هیئت
 منحوسه بی سن همزدن زیاده طانیوردک. مسلیک سقیم
 اداره سنک ماهیتی تشریح ایله نتایج مؤله سف تعیین ایتدیکنک
 صروده کلهجک زمانلرک کچن وقتلردن خیرلی
 اولمایه جغفی آغلایه رق خبر ویرمشدک.

اویله اولدی !

بوکون وطنده معصوم قانلریله مظلوم فغانلر نندن باشقه
 برشی کوزولوب ایشیدلیور؛ اوبیک شاعره منبع الهام
 اولان دکزلر پی شهدای حریتک الی الابد صوغومیه جق

چنازه لریله طولدیردیلر ؛ او اولر که وقتيله هربری بر
 طریکاه ذی صفا ایدی، شمعی بر اینکده سکون برودر.
 هله نخریبات معنویه دهاز یاده اولدی : ابنای وطندن
 بر چو جنک وجدانی، ناموسی، حمیتی صانون الیدیلر
 ساد. دل معصوملره جا- و سلق او کر تدیلر ؛ وطندن
 صو کره یاشاما، فه علناً یمین ایتمش اولان فداکاران احرار دن
 باشقه و اظیفه سنه صادق کیمسه قالمدی.

بو فجایه- فارشی حسسزه حرکتسز طور مامش
 اولدیغی تأمین ایله روحکه تسلیتبخش اولق ایسترم ؛
 وطنک هر ولولته سقوطنه وجدام بر فریاد ایله ج- و اب
 و یردی . بو مجموعه او فریادلری بر منظومه شکلنده
 جامعدر. شوانین وجدانی بی حریتک التجا ایتمش اولدیغم
 بو محشر نکیندنن قبر محترمکاهدا ایدیورم. حیاتیله برابر
 حسیاتنکده اولادینه انتقال ایتمش اولدیغی کورن بر پدر
 قدر متسلی اول بابا !

کیجه

کیجه ابریز شوق و خویلیادر
آرام بن خیال جانانی
اوخفا خانه بدیده
بولورم کاه بدر لامعه
بر منور مثال جانانی
که اولور روحه مسرت بار
کوکلی طالادینی سکونته
سویلدیر او خموش اولان انوار
اودم فیضبخش فطرتده
سینه لر وقفه کاه سودادر

کیجه لبریز عشق و خویلیادر
کاه بر کنج، یاننده بردخت
نودمیده ایکی شکوفه کبی

ایده رڪ برچمنستانه گذر
 سویل شیر لریاواش قلبی
 صاره رق شب سکوتی سحرک
 ایلمکده صفاسنی اجمال
 او سکوتی ایدر فقط اخلال
 آره لقدمه صداسی بوسه لرك
 اونه خوش دم، نه خوش تماشادر!

.

کیجه ابریز صمت و خولیادر
 اسمانده، زمینده، هر یرده
 منجلی برسکون دلپورور
 که بولتماز اوها وجد آور
 شام اسمرده، صبح انورده
 چشم ساهر اولور سماپیماء
 طبع شاعر، ایسه تهیجده ؛
 دوردن، رونمون اولان دریا
 سر و سمین ایله نمود
 بو مناظره بتون دلارادر ،

کیجه لبریز حزن و خلیادر :
 گاه بر قوش اوتر مقابده
 برینک صانکه روحیدر بیدار
 ایلپور صوک ملانی اظهار
 بیک الم وار او حزن سائرده:
 یاد ایدر فوت اولان مسرائی
 — که ظلام زمان ایله مستور —
 باشقه بر حزن ایله اولور منظور
 مهیمتده کیزله نن آئی!
 آه وارلق یئوسه ماوادر
 هم ازل، هم ابد کدر زادر !!

مایس ۱۳۹۰

غزل

— کئیوم تل مترجنه —

کورنجہ غایت عمری خیال شکنندہ
حیاتہ خندہ لر ایتدم ملال شکنندہ
پیدہ ظلمت نسیان ، اوکمدہ پردہ اشک
کیچر اوآن حیاتم ظلال شکنندہ
جهانه قارشی مقابر خطابت ایتمده در
سکوتی منتشر اولمش مال شکنندہ
بوشب حقایقی صوردم نجوم ساهرہ دن
کلن جواب ایسه مهم سوال شکنندہ
نہ در اوکریه شادی بیلیرمی یم عجبا
اولورسه خندہ لرم افعال شکنندہ
کوزومده اشک تأثر شبیه دریایه
دلده درد تحسمر جبال شکنندہ
طلوعی کورمہ دن اولدی ضروبه پیوسته

آجلدی صبح جوانی لیاں شکنده
جهانده کسب کمال ایتمه نك نه در سودی
کورورسه عجزینی آدم کال شکنده

۱۳۶۹

شرقی

ابدی مست غرام ازلم
طولاشیر پایمه مردم اجلم
ینه لکن یاشامقدر اہلم
بویله مستثقل اولور میدی اجل؟
لغت اولسون سکا ای خان امل!
لغت اولسون سکا ای خان امل!
عمری سنسین ایدن وقف جدل!
سکا نسبت ینه بر شی در اجل
شمدی ہجرانله پریشان اہلم
تسلیتدر بکا کلسه اجلم!

۱۳۱۲   ۵ شباط

غزل

— برادر من پیرروم ..... بکه —

کوکله اقدس سودا وطن محبتیدر
وطن محبتی عمرک یکانه زینتیدر
(وطن! وطن!) دهرک جان ویرن اعالینک
قلوب اهل وطن قبرذی منهابتیدی در
شفق دکل قیزاران صفحه سهاده بوشب
جریجه لی! وطنک عکس خون محبتیدر
بنای ظلم بیقلسین تملدن اللهم،
که حضرت وطنک منبع فلاکتیدر!
علی! .... ایله آغلا خراب اولدی
بوامتک شوزمانلر دم قیامتیدر!
اقتوس ۱۳۰۹

جلوس منحوسنك ۱۳۰۷ سنه سنه مصادف اولان لیل مشؤمنده:

بی نصیز اول قدر فکر منوودن که بز

ایلرز تقدیس استبدادی شهر آیین ایله!

شباب مختصر

— استاد حیت مراد بك افندی حضر تلیینه —

شباب اوکنده تبسمله روکشاده ایکن
 او باشقه نقطه یه دیکمش دو چشم بی فرینی
 غریب اه لاله ویرمش دل مکدرینی
 بو خسته نك بوله مام شمدی حیج فرقی بن
 دم ربیعه صولش شکوفه تردن!
 بودم جهانیه طبیعت حیاتکستردر
 شکوفه لر، سحری خنده لر، مسرتلر
 ایدر بو کهنه جهانی غریق نشوة تر
 فقط ملوله بدایع بیله غم آوردر
 باقک بو کنجه، مکدر، اسیر بستردر!

سونوك : نگاهى كهى منعطف سماواته
 آرار اونجم فلاكتمدار شبانى [*]
 اودر بوكون بشرك وجه حزن وخسرائى
 قدر اويرده اولور داغزن مساواته ،
 امل اويرده ايدر خندهلر مجازاته !
 يوزنده رنگ جوانى قرين خجلتدر
 غروبلكورونور لوحه طلوغنده
 بواحتضار اليك دم وقوعنده
 شبان نوحه كر بخت آدميتدر .
 اميد منتظر مقدم قيايتدر !
 ينه اميده مى معروض اوچهه ضرا
 كوزنده نور دهاء كرحه انطفايه قريب
 دوداقلرنده فقط وار بر ابتسام غريب
 طوقوندى قلب حزينه بو حال مستنقى :
 حياتى مختصر اما ، اميدى خنده نما !

۱۸ مایس ۱۳۱۲

[*] ييلدیز سرائى مظالم احتواسى

ای ابنای وطن

ایشته گلزار وطن محو اولدی استبداد ایله
بزدن استمداد ایدر هر ذره برفریاد ایله
کچمسن ایامز بیپوده استمداد ایله
بچه لشمک مقتضی غدار ایله ، بیداد ایله
ظلم واستبداد دوری درد ویاس ایامیدر
آرقاداشلر، قان دوکک قان دوکه نک هنکامیدر.
آرقاداشلر! قان دوکک تا جوش کلسین کائنات
لرزه بخش اولسون جهانہ بزده کی عزم و ثبات
ذلتہ ، صمره مرجحدر شرفلی برعمات
امته لازم دکدر بویله افسرده حیات
ظلم واستبداد دوری ، درد ویاس ایامیدر
آرقاداشلر، قان دوکک قان دوکه نک هنکامیدر.

هر طرفده براین دائمی جوشان ایکن
(مدحت) ک اولادینه لایقیمی قید حفظ تن
باقی شهید اعظمه یا عمده بی قبر و کفن
بویله فریاد ایلور شیمدی جوار کبه دن :
ظلم واستبداد دوری ، درد ویاس ایامیدر
آرقاداشلر، قان دوکک قان دوکه نک هنکامیدر!

آغستوس ۱۸۹۷

بو منظومه به متعلق ایضاحات

ملتك صوك مدافه لری، ترقینك صوك خادم لری،
وطنك صوك امیداری، امیدارك صوك پناهی اولان یكی
عثمانلیره یکن سنه استبداد برضیه تخریب اورمق
جرآننده بولمیشدی. بو جراثك عكس تاثیر حاصل
ایده چكی معلوم اولقله برابر رفقای حیتك اوغرادینی
غدر لری، حقارتلری ایشیدوب دوشوندیكه بیک حس
الیم قلبی قاناتیر طوروردی. اووقت وطنك هجری
برکوشه سنه دوشمشدم. هر فردی بر مملکت شرفبخش
اوله جق قدر قطرة ذی نصیب معالی اولان اوکنجلرك
د و ماثرینی بو منظومه ایله تجیل ایتدم.

وطنپرورلك حسیاتندن عاری برچوق آنارك بیله
سوق وهم ایله نشرینی جائز کورمیهرك محمولات فکریه بی
چرکین برخط ابطال آلتنده ایكله دن (انجمن تفتیش
وهماینه) غریبدر که بو منظومه نك هیچ برکله سنه
طوقونمادن طبعنه رخصت وپردی ورسائله موقوته

دن بریسی ده لشر ایتدی . حتی مکتب طلبه سی انجمن
اعضاسندن زیاده وقوف وانتقال آثاری آوستره رك
برایکیسی حس ومقصدمه بیكانه اولدقلرینی بكا قدر
طویوردیلر . (انجمن) ینه برشیء آكلامادی .

اداره حاضره نك جهلایه حصر مناصب ایتمسندن آره
صیره بوكی فائده لرده كوروله بیلیر . مكر حریفلر
كندیلرنجه اك مهم اولان موقه لریده التاسلر ، خاطر لر
توصیه لره طایانه میهرق نااهل لره تسلیم ایدیورلر مش .
جهلا پرورلكك بو شكل لطیفی جهل وجهلادن متفر
اولانلر جهده مقبولدر . وظیفه اساسیه سی فكر بشرك
اك نجیب ، اك محترم محصولانی شاشقین براسبتبدادك
هوسات غریبه سنه خدمت یولنده پامال ایتمكدن عبارت
اولان بر دائرة منحوسیه مأمور اوله حق حشر اتك
ده ادراك وتقدير دن محروم یچاره لر سوروسندن
انتخابی هر وطن پروری خوشنود ایدر .

غزل

سموم محنتی ایچدم ابنلبن دیهرك
 وطن ترابی اوپدم سمن سمن دیهرك
 وطن خرابهسی بنجه بهشت اعلادر
 خرابه لر کوزم بن چمن چمن دیهرك
 آقندی سیف مظالم دماء مظلومی
 اولوردی بلکه نصیم بنم تسلیدن
 مزاره یأس ایله کیرسه م (وطن! وطن!) دیهرك
 دیدم : ندر بوجهانده نصیب عثمانی
 دهان عالم آچلدی : (محن! محن!) دیهرك
 مزار و محبسی عرض ایلمکده استبداد
 حیت هلته شیمدی بکن بکن دیهرك
 خربزان ۱۳۰۹

بر بزم طربده

حق یولنده ایت فدای جان و تن
 زینت احرار در خونین کفن
 نشوه ویرمن باده ، سیر کلبدن
 اولسون ارباب حمیت ناله زن
 برخرا به زاره دو نمشدر وطن
 آه ایدلسین قلب غم ما نوس ایله
 فکر محزون ! خاطر ما یوس ایله
 ناله (واویل !) ایله (افسوس !) ایله
 اولسون ارباب حمیت ناله زن
 برخرا به زاره دو نمشدر وطن .

مابیس ۱۳۰۸

آه بیلمم که

نه دن لازم صایاسین مسکنت شبانه بیلمم که
نیچون میوبدر افکارا حرارانه بیلمم که
نه دن واجب بیانسین بارظلمی ایلمک بردوش
نیچون بهتان ایدر لر حضرت قرآنه بیلمم که
ره پرشان حریتده قصدم ترک جان ایتمک
بومیلی کیمدر القا ایلین وجدانه بیلمم که
وطن برطفلدر اولمش ینه خوا بیده غفلت
نیچون بیدار اولوبده باشلاماز افغانه بیلمم که
حریم عدلی استبداد ایله ییقمشکن ای غدار ،
نه یوزله عزم ایدرسین درکه یزدانه بیلمم که !
الهی ! عدل وحقک خاصی ، تمنازی ذاتک کن
نیچون تیغ مظالم داغ آچار انسانه بیلمم که !

تشریح ثانی ۱۳۰۹

بیگانه‌لو

گلستان ملته برك و جین بیگانه‌در
فیض معموریتہ شمدی وطن بیگانه‌در
حق یولنده جان ویرن احرازه ذلردر غزار
مرد عالیهمته قبر و کفن بیگانه‌در
حضرت حربته ایلز پرستش ، کولکه
آرزوی وصلت سیمین بدن بیگانه‌در
براب شیرینه ذلدر ایلمک حصر امل
کود همت مسکنمدر . کوهکن بیگانه‌در
ملتی بویله کورونجه بکله‌م بر آن شوق
لیله‌ مایوسه صبح خنده‌زن بیگانه‌در !

ایلول ۱۳۰۹

مفخر احرار ع . ج برادر مه بازدیغ بر مکتوبده
بالماسبه دیمشدم که

زنجیره کیرر مثال مجنون
حریته کیم اولورسه مقنون
لکن نه ایلمه حذر سن
تنویر حقیقت ایلمکدن
لازمسه حیاتی ایله افنا
افنا صابیلیر بویولده اعلا ۱

۱۳۰۶

تمنیات عاشقانه

استاد محترم ... بکه
شمدی وحدت کریغی یم جیلک
رونمون هر طرفده بیک منظر
اویله یوکسک که باصدیغ یرلر
منتهای حدودیدر املک
صانکه قوشلر فغان طائر در
نقل سواد ایدر دم سحره

ابر لر کاستان سائرده
 منتشر درشباب ذره لره :
 کل شبات ایچنده آغلايه لم !
 سیری شمسک ایرنج پایانه
 باشقه برلوحه عرض ایدر آفاق
 ایلرم بن اودمده مستانه
 اوجی مشمول چشم استغراق
 اوزمان هر سحاب زریندن
 چشممه عکس ایدن خیالکدر
 او خیال شبا بدن احسن
 کوکده تصویر ذی مالکدر :
 کل خیال ایچنده آغلايه لم !
 صمت و ظلمت بریکدی فوجا فوج
 کیجه نك الكشيف بر میدر
 صایرم بو ظلام موجا موج
 بختمک ترجان ایکمیدر :
 مهرومه گوشه کیر حزن و حجاب
 کوکده انجم بتون طورورپی هوش

متجسم کجی خیال ایله خواب
 آسمان برسکون زمین خاموش :
 کل سکونت ایچنده آغلايهلم !
 بویله درقاعده ، جهانده اجل
 شیخهده ، شاهده ملاقیدر
 برلشیر قبرده ابدله ازل
 نه حزرین موعده تلاقیدر ؛
 بکاده بادموت اولنجه وزان
 منفرد برمنزار اولور مسکن
 ای خیالی انیس روح اولان ،
 کل او قبرضریبه بر دم سن ،
 کل او وحدت ایچنده آغلايهلم ؛
 تموز ۱۳۱۱

عزل

ویررمی ذوق حریم وصالدن غمغنی
 فداایدرمی بهشته او کندی طلغی

نادر بو ظلمت و حشمتغزای شب بیلم
 فلک زمینمی آتش ردای ماتمی
 تنمده روح روانکن خیال وصلت یار
 نه یولده شرح ایدیم بن فراق یکدمی
 غریب بلبل اولدم ریاض سودانک
 دم سحرده او پنجه او مبتسم فنی
 او نظره آده ام الکتاب سودادر
 شباب حله چالیشین مال مبهمی
 ۱۵ تموز ۱۳۱۱

تصاویر بشر

برنجی چهره
 نظرنده لقای مستقبل
 بر ظلام کشف ایله مستور
 آغلابور قارشیدنده وجهامل ،
 ایکلیور سیننه سنده قلب حضور ؛
 منقلب برانین یاسه نفس

ده بدم ایگله مکده در روحی
 تن دکل . صانکه بر شکسته قفس
 چیر پینیر آنده روح بچر روحی
 اوزرنده آلباس صدپاره
 شرح ایدر قلب یاره یاره سنی
 آراقده فقط او بیچاره
 کوستر کاشانه یاره سنی
 کیمسه سز بریتیمدر . معلوم
 آغلامقده کمال یأسندن
 ای بشر ، ای اسیر طالع شوم ،
 آغلابان اول یتیم سمنسین سن
 ایکنجی چهره

بوله ماز بر طرفده جای قرار
 متباعد دیار و یارندن
 نظر نده دکنز ، سما ، کازار
 دها قسوتلیدر مزارندن ؛

طوقونور خاطر آتسه قوشلر
 جای شیون کلیر آکا کلشن
 یوزینه چهره حیات آغلار
 چونکه منته طوغدینی یردن
 قهر ایله دست انفعال قدر
 چکوب آتیش بوخاک بستی به
 آکا یالکنز عدم امید آور
 نفرت ایلر جهان هستی به
 بی امل برضری بدر مغموم
 دوشونور . . . کوزلرنده اشک حزن
 ای بشر ، ای مثال و غموم .
 دوشون اول غریب سنسین سن !

اوچنچی چهره

رنگ ماتم می چو کش آفاته ؟
 اولیور آدمه ملال آور
 آراده بیک مهیب طراقیه

صار صبور کائناتی سرتاسر
 قالمیور برقرارده حیفا
 شکل عالم بتون تجولده ؛
 متزلزل بتون زمین وسما
 عرش اعلی بیله تزلزلده .
 هر نه موجود ایسه بو عالمده
 هپسی وقف خراب . هپ بی روح
 بیقلوب کائنات بردمده
 دوشمش انقاضی آلتنه مجروح
 چیر پینیر بر وجود یأس افکن
 — منکسر درامید ، امل موهوم —
 ای بشر ، ای تحمله محکوم ،
 چیر پینان اول وجود سنسین سن
 ۲ کانونائی ۱۳۱۲

بومنظومه بی دور حاضر ادبک مفخری اولان کنج
برادچیزه زیرده کی نذ کره ایله تقدیم ایتمشم . شو تقدمه دن
مقصد ایسه - هر معنا - اسيله ادیب اولان - اوفضیلت
مشخصه یه قارشى سنلردن برى پرورده ایتدیکم حس
تقدیری عرض ایتمک ایدی .

کدک پاشا : ۲۸ کانون ثانی ۱۳۱۲

ادیب محترم ،

تصاویر بشعر عنوانلی منظومه عاجزانه بی نام عالیبرینه
اتحاف ایتمک جرأتنده بوانیورم . سزى معنا وجداً طایفون
بخیار لغنه نائل اولانلر صمیمی آشناقلربی اظهار ایچون
بر معارفه صوریه نك دلالتیه مفتقر دکالردر . بوکا قائم .
هنوز کوروشلمه دن بویله بر تقدیمه یه جرأتنده اوقناعتدن
نشئت ایتدی .

هر شعر غرضاً کز قلوب متحسسه یه بلیغانه بر خطابدر .
بن چوق دفعه اولوی خطابلرک تأثیر وجدافزاسیله
کونلرجه سرمست بلاغت اولوب قالم . بونک ایچوندرکه
مسقط رأسکزک شوزیارت اخیرمه ده وجدانمه القا ایتمش
اولدینی ایلك احتساساتک بر شکل خارجیسی اولان شو
منظومه بی خاک پایه عرض ایدیورم :

اثرڪ موضوعنه کلنجه : انسانلر کوليوره انسانيت
آغلایور . نيجه ، اوخنده غفلت . شحون ، بوسر شك
انتباه نموندن زياده ملال آوردر . شوپریشان سوزلرک
ظلال مههمه سی آراسندن اویله بر ملال وجدانینک نشانه لری
کوروله بیلیرسه احساساتم منظومه یه انتقال ایده بیلیمش
دیملک . . .

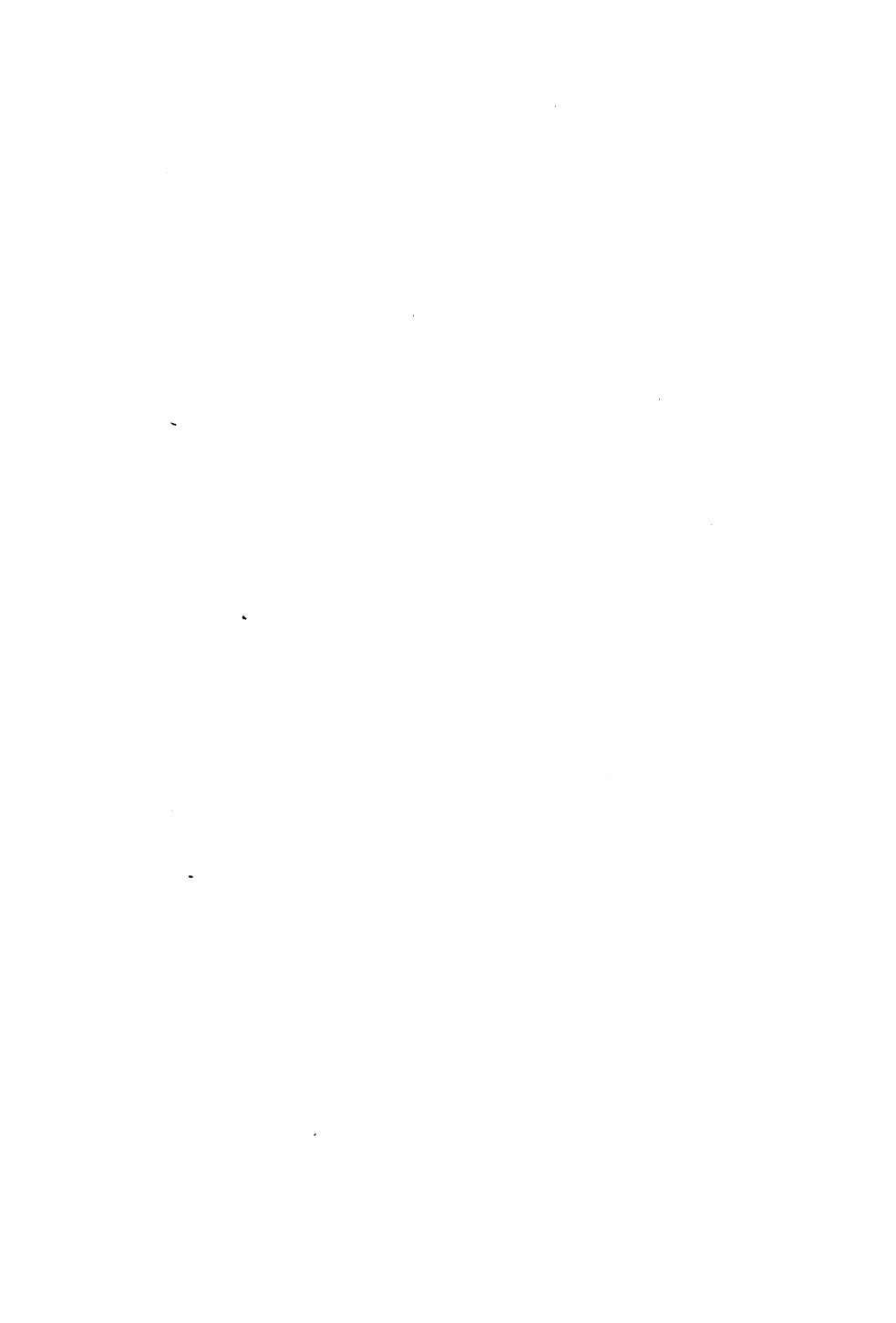
باقی بی نهایت تعظیم .

ختم

ICI A LIBRARY

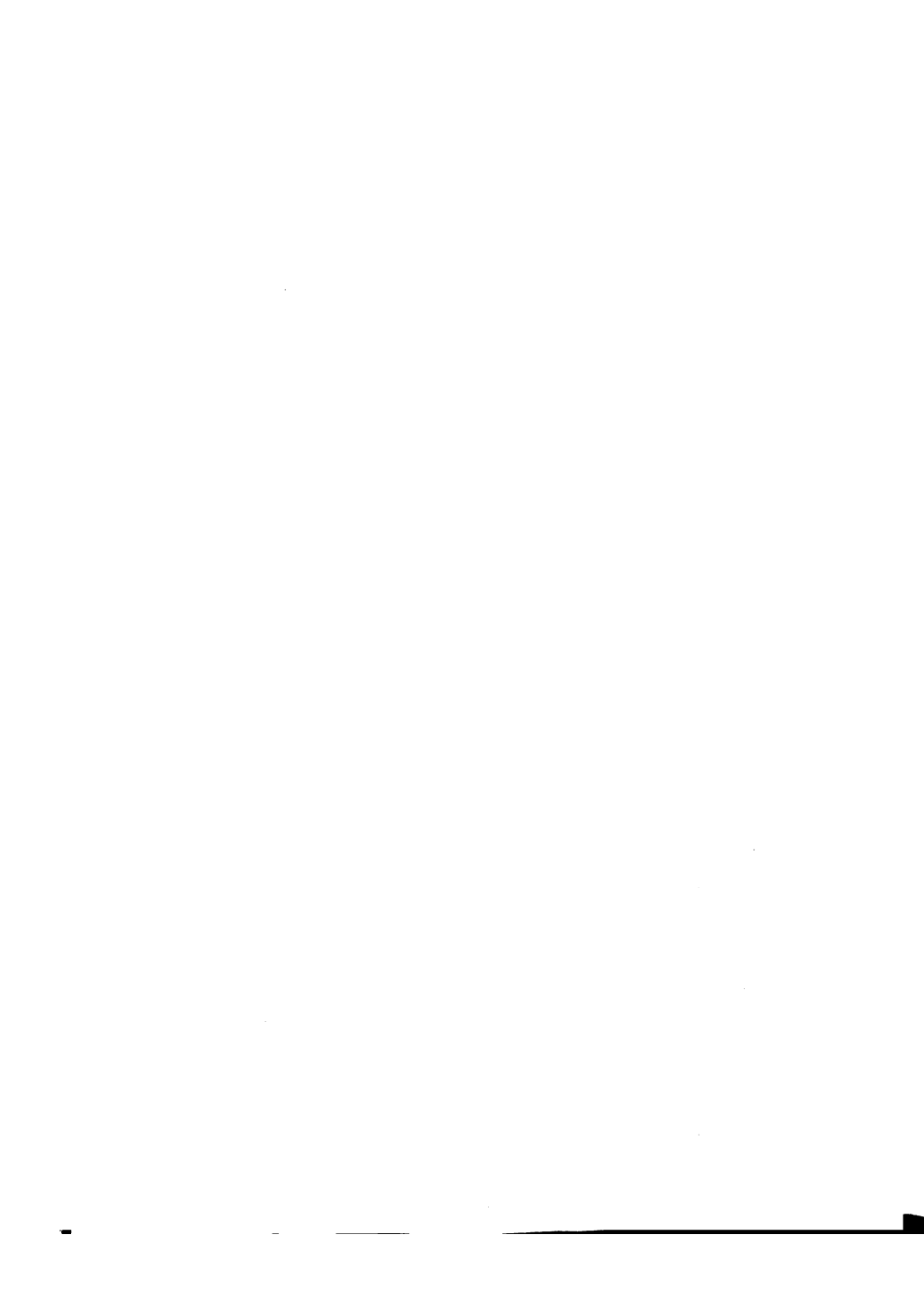

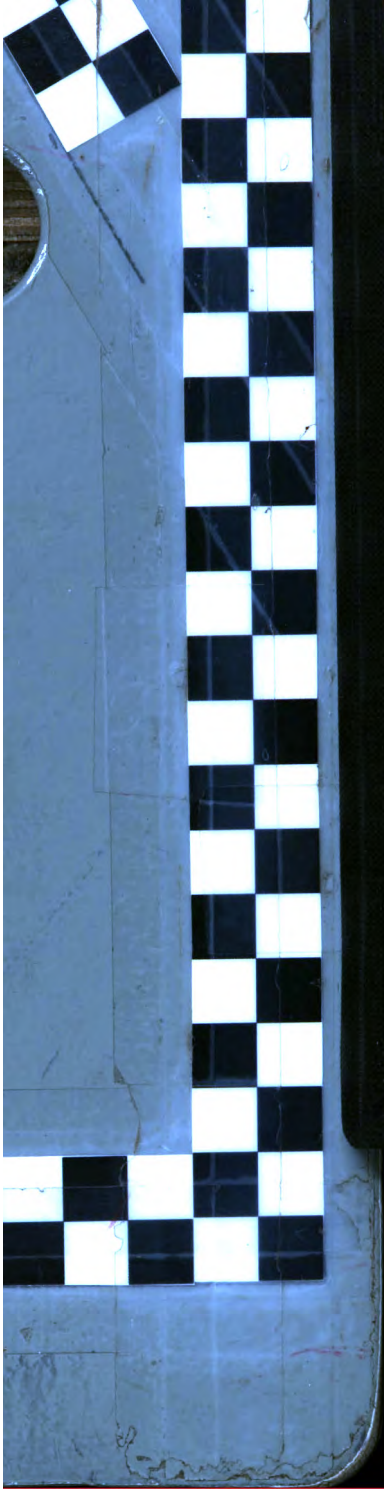
A
X
0
0
0
1
4
5
9
5
5
1

UC SOUTHERN REGIONAL LIBRARY FACILITY

EMERSON

AX0001459551
SOUTHERN REGIONAL LIBRARY FACILITY

A
X
0
0
0
1
4
5
9
5
5
1

UC SOUTHERN REGIONAL LIBRARY FACILITY

